

rme@nve.no

Deres ref.: 201904507
Vår ref.: 12497685

Dato: 30.07.2020

Svar på høring - driftskoordineringen i kraftsystemet

Det vises til rapporten «Fra brettet til det smarte nettet – ansvar for driftskoordinering i kraftsystemet» som er utarbeidet av en ekspertgruppe, og sendt på høring av RME med høringsfrist 1.august 2020.

Generelle kommentarer

Innledningsvis vil BKK Nett påpeke at ekspertgruppen har levert en grundig rapport som tar for seg aktuelle problemstillinger knyttet til mer effektiv organisering av driftskoordineringen i det norske kraftsystemet framover. BKK Nett støtter ekspertgruppens anbefalinger, og håper myndighetene følger dette opp så snart som mulig.

Kraftsystemet blir stadig mer komplekst, og sammen med høye krav og forventinger til leveringskvalitet og leveringssikkerhet, blir derfor sikker og effektiv driftskoordinering både stadig mer krevende og viktigere. Effektiv drift av nettet framover krever derfor en DSO med tilgang på nødvendige virkemidler til å sikre dette. Ekspertgruppens anbefalinger er et viktig bidrag for å få dette på plass.

Eksisterende regelverk som setter rammer for DSOene sine rettigheter og plikter blir i økende grad supplert av nytt europeisk regelverk. Et omfattende og komplekst regelverk gjennom network-codes er i ferd med å bli innført. BKK Nett forventer at norske myndigheter følger opp og implementerer EØS-relevant regelverk slik at norske DSOer reguleres på samme måte som DSOer i Norden og Europa for øvrig. I denne sammenheng er det imidlertid viktig at europeisk regelverk gjennomføres på en slik måte at man unngår uheldige dobbeltreguleringer. Det vil si at samme forhold ikke bør være regulert mer enn sted, og at man må sikre at det ikke oppstår inkonsistens i reguleringen

Innføring av ekspertgruppens forslag forutsetter standardisering av informasjonsutveksling og avtaler. BKK Nett mener slikt arbeid bør startes opp så raskt som mulig.

BKK Nett viser til EnergiNorge sin høringsuttalelse, og stiller seg bak de synspunkter som her gis.

Kommentarer til enkelte tema i rapporten

BKK Nett mener at konsekvenser av KILE-ordningen må vurderes nærmere. Slik dette nå er regulert fungerer ordningen slik at kan det være en annen aktør som bestemmer koblingsbildet/revisjonen, enn den som må ta KILE-risiko som følge av beslutningen. BKK Nett mener at KILE-ansvaret må legges på samme aktør som tar beslutning som utløser KILE-kostnad.

På samme måte bør det også når det gjelder spenningsregulering være samsvar mellom ansvar og virkemidler. Per i dag har DSOer gjennom forskrift om systemansvar ansvar for spenning, men mangler tilgang på nødvendige virkemidler. BKK Nett mener derfor at DSOene bør få tilgang til aktiv

bruk av virkemidler på reguleringskomponenter som først og fremst virker inn på DSOens eget nett, uavhengig av eierskap til disse komponentene. Eksempelvis bør DSO ha tilgang til trinnkoblerregulering på 300/132 kV eid av overliggende nett.

Videre vises det til kapittel 8 i rapporten der det heter «*Alle planer om driftsstans som meldes må være avsjekket med berørte aktører og nettselskap. Ferdig koordinerte planer som alle berørte er enige om må meldes inn i Fosweb senest tre uker før stansen. Dersom enighet ikke oppnås og Statnetts driftsstanskontor må inn i prosessen, er tidsfristen tre måneder*». Samtidig sier rapporten «*Dersom driftsstansen forutsetter bruk av systemansvarsvirkemidler, som for eksempel spesialregulering og produksjonstilpasning, er fristen 3 måneder*». BKK Nett mener at slik første sitat over er formulert vil det ved enighet mellom partene ikke være behov for 3 måneders innmeldingsfrist ved behov for spesialregulering/ produksjonstilpasning. Dette siden alle involverte er kjent med planene og det foreligger enighet. Slik BKK Nett forstår det som er fristen på 3 måneder knyttet til klagefrist, og ser derfor ikke at denne fristen er relevant i saker der partene er enige.

Når det gjelder flaskehalshåndtering/bestemmelse av koblingsbilder er det viktig at systemansvarlig dokumenterer grunnlaget for bestemmelsen av endring av koblingsbilder i DSO sitt nett. Dette siden systemansvarlig sine beslutninger kan påføre DSO økt risiko.

Innspill til RME sine spesifikke spørsmål

I forbindelse med høringen stiller RME noen konkrete spørsmål som de ønsker tilbakemelding på, og som BKK Nett under gir sine kommentarer til.

- 1. Ekspertgruppen har beskrevet en rekke utfordringer innenfor dagens praksis for driftskoordinering. Er det andre utfordringer knyttet til driftskoordinering enn det som er beskrevet i rapporten som bør vurderes nærmere? Eventuelt ber vi om en kort beskrivelse av disse.*

BKK Nett mener at ekspertgruppen har kartlagt og beskrevet de utfordringer som er mest relevant innenfor dagens praksis for driftskoordinering.

- 2. Ekspertgruppen forutsetter økt behov for utveksling av informasjon. Vi ber om innspill til hvordan arbeidet for å sikre hensiktsmessig informasjonsutveksling kan organiseres og hvordan informasjon bør deles. Hva vil være viktige forutsetninger for å sikre tilstrekkelig standardisering og harmonisering av ulike former for data?*

Framtidens driftskoordinering, vil som ekspertgruppen har påpekt kreve effektiv utveksling av informasjon mellom partene i kraftsystemet. Dette forutsetter at det etableres gode systemer for sikker og effektiv utveksling av nødvendige data og informasjon. BKK Nett viser til at det for tiden pågår flere bransjeinitiativ knyttet til informasjonsutveksling, eksempelvis Digin og arbeid knyttet til Autofos. For å sikre utvikling av et gode felles informasjonssystem som ivaretar de behov DSOene har, må bransjen også på dette området samarbeide om å finne gode løsninger. For å få etablert de nødvendige plattformer for mer effektiv driftskoordinering er det er imidlertid viktig at myndighetene kommer med tydelige krav og forventninger, og at man sammen med bransjen får tilstrekkelig tempo i arbeidet. Videre må det legges vekt på kostnadseffektive løsninger.

- 3. Ekspertgruppen legger til grunn et behov for å utvikle eksisterende og nye verktøy for analyse og prognoser som vil være essensielle for fremtidens nettdrift. I hvor stor grad bør verktøy og rutiner for analyse standardiseres? Hva vil være en hensiktsmessig prosess for utvikling av verktøy og rutiner, slik at dette skjer til lavest mulig kostnad for bransjen som helhet?*

Når det gjelder behov for verktøy for analyse og prognoser vil dette i større grad være basert på selskapenes individuelle behov. Verktøy og rutiner kan derfor til en viss grad standardiseres, men her bør det etter BKK Netts vurdering også være rom for mer individuelle tilpasninger.

- 4. Ekspertgruppen anbefaler å gjøre det enklere for flere nettselskap å samarbeide om felles driftskontrollsystem, samt enklere å kjøpe driftssentraltjenester av andre nettselskap. Vil en slik*

organisering være en hensiktsmessig løsning på fremtidige utfordringer, og hvordan sikrer man at det fortsatt er tydelig hvem som har ansvaret for driften av det enkelte nettselskaps nett?

BKK Nett støtter den åpningen som gis i dagens regelverk til at nettselskap kan samarbeide om driftskontrollsystem, samt at driftssentraltjenester kan selges til andre nettselskap.

- 5. Ekspertgruppen anbefaler at forholdet mellom nettselskap og tilknyttede aktører reguleres i avtaler. Dette innebærer at det er behov for å gjennomgå de avtaler som i dag benyttes og komplettere disse med nye forhold som det er nødvendig å regulere. Slike avtaler bør i størst mulig omfang være standardiserte og transparente. Hvordan sikre utviklingen av nødvendige avtaler og bruken av disse?*

BKK Nett støtter bruk av standardiserte og transparente avtaler mellom partene. Dette vil forenkle både avtaleinngåelse og sørge for mer standardisering i bruken av de virkemidler partene bidrar med. I de tilfeller det er behov for individuelt tilpassede vilkår kan dette ivaretas gjennom egne vedlegg til avtalene. Etablering av standardavtaler bør gjøres av bransjen i fellesskap, gjennom bransjeorganisasjon, og i samarbeid med representanter fra tilknyttede aktører.

Vennlig hilsen
BKK Nett AS

Arild Fleten

for

Ketil Tømmernes
adm. direktør

Margrethe Slinde

for

Jens Skår
leder strategi & rammevilkår

Electronic signature

Signed by	Date and time <small>(UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna</small>
<i>Slinde, Margrethe Volden</i> <i>Norwegian BankID</i>	30.07.2020 10.01.07
<i>Fleten, Arild</i> <i>Norwegian BankID</i>	30.07.2020 10.13.55

This document is signed electronically.

An electronic signature is legally binding in the same way as a handwritten signature. This page is added to provide basic information about the electronic signature(s), and the signed document can be read on the following page(s). Attached is also a PDF with more detailed information about the electronic signature(s), and also an XML file with the contents of the signature(s). The attachments can be used to verify the electronic signature(s) if needed.

Signature details

Following is an overview of the electronic signature. The attachment ElektroniskSignatur.xml contains the complete electronic signature.

Document

Title: Svar på høring - driftskoordineringen i kraftsystemet

Reference:1007277

Electronic Signatures:

Name	Slinde, Margrethe Volden
Platform	Norwegian BankID
Date of birth	1970-07-13
Unique ID	9578-5993-4-1643334
Time stamp	30.07.2020 10.01.07
Certificate issuer	CN=BankID - Bankenes ID-tjeneste AS - Bank CA 3,OU=988477052,O=Bankenes ID-tjeneste AS,C=NO
Certificate valid from	Mar 25 12:31:23 2020 GMT
Certificate valid to	Mar 25 12:31:23 2022 GMT
Certificate PolicyOid	2.16.578.1.16.1.12.2.1

Name	Fleten, Arild
Platform	Norwegian BankID
Date of birth	1973-08-19
Unique ID	9578-5993-4-2508526
Time stamp	30.07.2020 10.13.55
Certificate issuer	CN=BankID - Bankenes ID-tjeneste AS - Bank CA 3,OU=988477052,O=Bankenes ID-tjeneste AS,C=NO
Certificate valid from	May 12 12:30:16 2020 GMT
Certificate valid to	May 12 12:30:16 2022 GMT
Certificate PolicyOid	2.16.578.1.16.1.12.2.1

SEID-SDO

SEID-SDO er et dataobjekt definert ved et XML format og nødvendig semantikk for at objektet og informasjonsinnholdet skal kunne anvendes og forstås av vilkårlige parter. Dataobjektet skal kunne oppbevare standardbaserte Elektroniske Signaturer og tilhørende Valideringsdata som grunnlag for langtidslagring og validering over tid.

PAdES (PDF Advanced Electronic Signatures)

En europeisk standard for signering og langtidslagring av PDF-dokumenter (ISO 32000-1).

BankID

BankID er en personlig og enkel elektronisk legitimasjon for sikker identifisering og signering på nett.

BankID tilbys og utstedes av bankene i Norge.

BankID er basert på en samordnet infrastruktur som er utviklet av banknæringen gjennom BankID Samarbeidet, i regi av Finans Norge (tidligere Finansnæringens Fellesorganisasjon, FNO).

Buypass

Buypass offers electronic identification, electronic signature and payment solutions. Buypass is the only provider of international approved SSL certificates in Norway. Buypass is partially owned by the Norwegian government through the Ministry of Culture. (<https://www.regjeringen.no/en/dep/kud/id545/>)